

Til
Helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs Plass
0130 OSLO

Kristiansand 24.02.12

RAPPORT FOR BRUK AV TILDELTE MIDLER ÅRET 2011 **KAP 762 POST 73**

Nettverket takker for de tildelte kr 200 000,- for året 2011. Midlene har vært avgjørende viktige for at vi også i 2011 klarte å drive Nettverket og å avholde den årlige Nettverkskonferansen. Siden Nettverket ble etablert for 14 år siden har det hvert år blitt avholdt konferanser rundt i de ulike Helseregionene. I mars 2011 ble Nettverkskonferansen arrangert i Helse **SørØst**, nærmere bestemt i Kristiansand.

STYRET

Styret i Nettverket har i 2011 bestått av følgende personer fra habiliteringstjenestene:

Leder	Torild M Breistein	Sørlandet sykehus HF	Helse SørØst
Nestleder	Annie Mathisen	Helse Førde	Helse Vest
Sekretær	Mette Wallace	Sykehuset Østfold	Helse SørØst
Kasserer	Inger Moa	Sykehuset Levanger	Helse Midt
Styremedlem	Torunn Ovrid	Hammerfest sykehus	Helse Nord

Styret har hatt i alt 8 styremøter hvor av 4 har vært telefonstyremøter. 2 av styremøtene har vært holdt på Gardermoen, 1 møte i forbindelse med konferansen i Kristiansand og 1 møte under NACS – den Nordisk sexologi kongressen i Oslo høsten 2011.

NETTVERKSKONFERANSE

Styret har i 2011 arrangert den årlige Nettverkskonferansen i Kristiansand 29.03 – 31.03. Også denne gangen fikk vi til en faglig god konferanse, noe tilbakemeldingene fra deltakernes evaluering viser. Det ble registrert i alt 80 deltakere, inkludert forelesere.

Også til denne konferansen fikk vi med oss forelesere fra det sexologiske fagmiljøet i og utenfor Norge. Hovedtemaet var denne gangen ” Fysisk funksjonshemming og seksualitet”. Hovedforeleseren var Woet Gianotten fra Nederland, han er MD - psychotherapist in physical rehabilitation sexology, og også en hyppig brukt foreleser på Sexologi-studiet ved Universitetet i Agder. Han snakket om hvordan fysisk funksjonshemming påvirker seksuell

Leder: Torild M. Breistein – Sørlandet sykehus, avd. for voksenhabilitering Kongsgård, Pb 416,4604 Kristiansand. Tlf jobb: 38149381 / 90084816

Nestleder: Annie L. Mathisen – Helse Førde, psyk.klinikk, Voksenhabilitering, 6800 Førde. Tlf jobb: 57839710 / 91878315

Kasserer: Inger Moa – habiliteringstjenesten for barn, Sykehuset Levanger, Kirkegt. 2, 7600 Levanger. Tlf. jobb: 74098302 / 90777229

Sekretær: Mette Wallace - Habiliteringstjenesten for barn, Oredalsveien 128, 1613 Fredrikstad. Tlf jobb: 69 86 93 39 / 97974532

Styremedlem: Torunn Ovrid – Barnehabiliteringen Helse Finnmark, Hammerfest sykehus, 9613 Hammerfest. Tlf jobb: 78421623 /48294270

funksjon, identitet og forhold – ”Physical impairment influencing sexual function, sexual identity and sexual relationship”. Andre forelesere var de nylig oppnevnte professorene i Sexologi ved Universitetet i Agder, Esben Esther Pirelli Benestad og Elsa Almås som snakket om ”Lyst og begeistring”. Sexolog Grethe Rønvik og sosiolog/pedagog Hanne Grasmo hadde en engasjerende forelesning om ”Nytelse – med litt hjelp. Tips og erfaringer med sexhjelpemidler”. Sexologisk rådgiver Henning Storvand og Anne-Cahtrine Kraby fra Sunnås sykehus fortalte hvordan de jobber der i ”Fagforumet for seksualitet og samliv”. Vi hadde også med oss en bruker, Mette Mørken, som snakket om ”Seksualitetens mysterium”. Fagkonsulent og spesialsykepleier Bjørn Valderhaug snakket om ”Etiske problemstillinger i hjelperollen ved bruk av seksualtekniske hjelpemidler”.

Det var også på denne konferansen satt av tid til presentasjoner av arbeid og prosjekter fra habiliteringstjenestene, og fra to høyskoler; Akershus og Bergen:

1. Fagheftet ”Utviklingshemming og seksuelle overgrep” – forebygging og oppfølging. Presentert av forfatterne Wenche Fjeld, Kirsten Eggen, Peter Zachariassen, Siri Malmo og S. Welle.
2. Prosjektet KIS: ”Kropp, identitet og seksualitet” – et undervisningsmaterieell utarbeidet ved habiliteringstjenesten i Nordland, presentert av Hege Nilsen, Heidi K Lappegård
3. Prosjekt ”Idèhefte” presentert av Kirsten Eggen, sykehuset Østfold
4. Videreutdanningen Sexologi og funksjonshemming ved Høgskolen i Akershus presenterte 2 fokusintervju: ”Hvilke utfordringer opplever ansatte med temaet seksualitet?” v / høyskolelektor Hilde Lunde
5. ”Ergoterapi og seksualitet” presentert v/ høyskolelektor Sidsel Kaland, Høgskolen i Bergen

Også dette året bærer Nettverkskonferansen preg av bredde i temaene, samt solid faglig tyngde. Vi har etter hvert opparbeidet et solid faglig nettverk av dyktige fagfolk både nasjonalt og internasjonalt som gjerne deler av sin erfaring og kunnskap med oss. Alle presentasjonene fra de ulike forelesningene ble lagt ut på NFSS sin hjemmeside hvor de var tilgjengelige en periode etter konferansen.

ERFARINGENE MED NETTVERKET

Nettverkets formål er å formidle kunnskap om funksjonshemming, seksualitet og samliv, og å øke kunnskapen på samme tema i habiliteringstjenestene i Norge. Tilbakemeldingene fra deltakerne på våre konferanser er udelt positive, og styrets medlemmer får ofte henvendelser om denne type saker fra ulike deler av landet – fra andre helseforetak, fra ulike kommuner og fra utdanningsinstitusjoner. Vi ser også at mange av de som deltar på nettverkskonferansene fra habiliteringstjenestene nå tilegner seg mer teoretisk kompetanse ved å ta videreutdanninger i sexologifaget. Det finnes i dag flere muligheter for det her i Norge, blant annet ved Høgskolen i Akershus (HiAK) og ved Universitetet i Agder (UiA). Nettverket har kontakt med begge utdanningsinstitusjonene og har ved flere anledninger brukt forelesere derfra til våre konferanser.

I habiliteringstjenestene har kunnskapsnivået omkring funksjonshemming og seksualitet blitt betydelig hevet de siste årene. Vi ser at Nettverkskonferansene er til inspirasjon og til stor

faglig nytte for de som deltar der. Konferansene er i høy grad også viktige for nettverksbygging, der kunnskap og ideer utveksles, og nye kontakter etableres. Barnehabiliteringstjenestene har de siste årene også kommet tydeligere på banen i nettverket. Dette ser vi som viktig fordi mye kan forebygges i tidlig barneår når foreldre, lærere og andre omsorgspersoner får kunnskap om og blir oppmerksomme på at barnets forhold til egen kropp og egen seksualitet må etableres og bygges opp fra barna er små. Tre av styrets medlemmer for 2011 representerer nettopp barnehabilitering.

Habiliteringstjenestene får også henvendelser fra rehabiliteringsfeltet om seksuelle spørsmål og problemstillinger knyttet til deres målgrupper. Vi ser også at stadig flere fagfolk fra rehabiliteringsavdelinger deltar på våre nettverkskonferanser, noe vi synes er veldig positivt. Vi har også hatt fagpersoner fra rehabiliteringsfeltet inn som forelesere ved noen av våre konferanser – sist nå i 2011.

Vi inviterer også pedagoger ved høgschooler og universitet til våre konferanser. Dette for at temaet funksjonshemming og seksualitet kan få mer plass i de helse- og sosialfaglige utdanningene. Vi har ved flere anledninger hatt deltakere derfra på våre konferanser. På konferansen i 2011 handlet en av presentasjonene om ”ergoterapi og seksualitet” – der høgskolelektor Sidsel Kalland kom med en presentasjon om hvordan temaet nå er tatt inn i ergoterapiutdanningen ved høgskolen i Bergen.

Vi opplever at det vokser og gror i kjølvannet av NFSS. Det produseres stadig nytt materiell til bruk i arbeidet med funksjonshemmede og seksualitet. I de ulike helseregionene er det etablert regionale nettverksgrupper som har jevnlig møter med erfaringsutveksling og veiledning, noen arrangerer også lokale kurs og kommer med innspill og ideer til styret i Nettverket. Med andre ord slik et nettverk skal fungere.

Vi ser også at det hvert år kommer tilsig av nye fagpersoner på Nettverkskonferansene slik at Nettverket stadig utvides.

CUPIDO-PRISEN 2011

Høsten 2011 lanserte Cupido for første gang en Cupido-pris og en kultur-pris. Begrunnelsen for å lage en pris er i følge Cupido å hedre de andre som sammen med dem arbeider for et mer sexpositivt samfunn.

NFSS v/ leder Torild M Breistein og tidligere leder Grethe Rønvik var nominert til Cupido-prisen 2011 sammen med blant andre;

Pro Sentret, ved fungerende leder Bjørg Norli og tidligere leder Liv Jessen, NRK, ved kringkastingssjef Hans-Tore Bjerkaas for Juntafil og Trekant, Gaysir, ved redaktør Ketil Randen og daglig leder Jim Roger Høyen og Olafia-klinikken, ved avdelingsleder Anne Olsen.

I nominasjonen stod det følgende å lese om Nettverket:

NFSS ble etablert i 1998 og er et landsdekkende nettverk for fagpersoner som arbeider med seksualitet. Nettverket har stor kompetanse og yter en svært viktig innsats innen habilitering, det vil si arbeidet for at mennesker med nedsatt funksjonsevne får muligheten til deltagelse i samfunnet på egne premisser, både når det gjelder barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervet funksjonshemming eller utviklingshemming. Nettverket er en viktig ressurs i

Leder: Torild M. Breistein – Sørlandet sykehus, avd. for voksenhabilitering Kongsgård, Pb 416,4604 Kristiansand. Tlf jobb: 38149381 / 90084816

Nestleder: Annie L. Mathisen – Helse Førde, psyk.klinikk, Voksenhabilitering, 6800 Førde. Tlf jobb: 57839710 / 91878315

Kasserer: Inger Moa – habiliteringstjenesten for barn, Sykehuset Levanger, Kirkegt. 2, 7600 Levanger. Tlf. jobb: 74098302 / 90777229

Sekretær: Mette Wallace - Habiliteringstjenesten for barn, Oredalsveien 128, 1613 Fredrikstad. Tlf jobb: 69 86 93 39 / 97974532

Styremedlem: Torunn Ovrid – Barnehabiliteringen Helse Finnmark, Hammerfest sykehus, 9613 Hammerfest. Tlf jobb: 78421623 /48294270

kunnskapsformidling og utvikling av tilrettelagt informasjons- og undervisningsmaterieell om seksualitet, og jobber blant annet med retten til å få tilgang til seksuelle hjelpemidler.

NFSS vant CUPIDO-prisen 2011! Med følgende begrunnelse:

”CUPIDO-PRISEN 2011 gis til en person eller organisasjon som gjennom sitt arbeid og virke har brakt det sexpositive fram i lyset, som har opplyst og informert, som har vært pioner eller som har sprenget grenser på en positiv, konstruktiv og åpen måte, og som har vist oss seksualitetens muligheter, viktighet og gleder.”

Følgende ble sagt om vinneren og Nettverket ved prisutdelingen i Oslo i oktober: *”Der vinneren i en årrekke har gjort en fabelaktig innsats for psykisk utviklingshemmede. På tjenestevei har vinneren slamret ettertrykkelig med dørene og satt seg i respekt. De mange som ikke ferdes på samme tjenestevei, har vel knapt hørt om dem.*

Vi håper tildelingen av Cupido-prisen 2011 kan bidra til at de får mer av den oppmerksomhet de fortjener.”

Det betyr enormt mye for NFSS at arbeidet vi gjør anerkjennes og løftes opp og fram på denne måten i det sexologiske miljøet.

HJEMMESIDEN: www.nfss.no

Hjemmesiden vår har nå eksistert i 3 år. Erfaringen viser at den blir flittig brukt som informasjonskanal og til informasjon om nytt materieell til bruk i opplæring/undervisning, nyttige lenker og til informasjon om konferanser etc. Vi får også nyttige innspill fra brukere av hjemmesiden om organisering av innhold, mangler etc. som gjøre at vi hele tiden prøver å få den så brukervennlig som mulig. Vi får fortsatt god hjelp av firmaet www.kihldok.no til å vedlikeholde og til å utvikle hjemmesiden vår. Vi ser at dette er en god informasjonskanal som gjør Nettverket og vårt arbeid mer synlig. Man kan også nå klikke seg inn på en engelsk versjon fra hjemmesiden.

STYRETS DELTAKELSE PÅ KONFERANSER

For å kunne arrangere gode faglige Nettverkskonferanser med interessante og dyktige forelesere har styrets medlemmer behov for faglig påfyll og inspirasjon, samt å gjøre oss synlige både nasjonalt og internasjonalt. Vi ser det derfor som nødvendig å kunne delta på nordiske og internasjonale konferanser der vi også kan knytte nye kontakter med tanke på aktuelle forelesere til våre egne Nettverkskonferanser.

I 2011 valgte derfor styret å sende to styremedlemmer til Glasgow på Verdenskongressen i sexologi i juni, og 4 fra styret deltok på NACS (Nordiske sexologi foreningen) i Oslo i oktober – NFSS betalte der for kun 3 fra styret. Vi var også denne gangen representert med vår Poster. I starten av konferansen i Oslo ble det avholdt et styremøte i NFSS.

Vi ser det som svært nyttig å drøfte problemstillinger vi møter i arbeidet med mennesker med funksjonshemming med sexologer og sexologiske rådgivere som arbeider med den

funksjonsfriske delen av befolkningen. Vi må hente kunnskapen fra det miljøet og oversette det til vår målgruppe.

REFERANSEGRUPPE FOR SEKSUALTEKNISKE HJELPEMIDLER

I 2009 ble det etablert en referansegruppe for seksualtekniske hjelpemidler i regi av NAV. Terje Otto Elvedal er ansvarlig i NAV. Referansegruppen har bestått av: Ann Kristin Dobbe fra NFKS, Henning Storvand fra Sunnaas, Tore Borg fra Rikshospitalet(Radiumhospitalet), Grethe Rønvik fra NFSS og Mette Wallace fra NFSS. Det har ikke vært møter i 2011. Anskaffelsesavdelingen i NAV innkaller til møter gjennom året. Referansegruppas rolle er å hjelpe NAV i anskaffelsesprosessen frem mot nye rammeavtaler om kjøp av seksualtekniske hjelpemidler. Referansegruppa skal bistå med kunnskap om aktuelle brukergrupper og hvilke typer seksualtekniske hjelpemidler som er aktuelle. Videre skal de bistå med å spesifisere krav til produkter og å evaluere tilbud/produkter.

Eksisterende rammeavtaler om kjøp av seksualtekniske hjelpemidler utløper 11.mars 2013. Nye rammeavtaler skal etter planen tre i kraft på dette tidspunktet. Det innebærer at referansegruppa må starte sitt arbeid i løpet av våren 2012.

Det er kommet i stand ny ordning(2010) for bestilling av seksualtekniske hjelpemidler. Det er gått ut informasjon til legene via bannerannonse i legetidsskriftet på internett. Informasjon om ordningen kan man finne på <http://www.nav.no/1073743417.cms>. Derfra kan man følge lenker til produkt- og priskatalog og til bestillingsskjema.

Alle leger kan bestille seksualtekniske hjelpemidler. Det er også mulig å skaffe seksualtekniske hjelpemidler som ikke er på avtale med NAV. Hvordan man går fram og vilkår i disse sakene er beskrevet i produkt- og priskatalog og på eget bestillingsskjema.

STERILISERINGSRÅDET

Det ble i 2008 oppnevnt et nytt steriliseringsråd. Dette rådet er utnevnt for 4 år. Rådet fungerer som klageinstans for de fylkesvise steriliseringsnemndene. Rådet skal spre informasjon om sterilisering, og å følge med på det som skjer på området. Sekretær i steriliseringsrådet har vært Siri Haavie fra Helsedirektoratet. Grethe Rønvik fra NFSS har i 2011 vært et av 5 medlemmer i rådet. Hun bidro med informasjon og oppdatering på dette området på Nettverkets konferanse i Kristiansand 2011.

Utviklingshemmede skal ha sin begjæring om sterilisering behandlet i nemnd. Inngrepet er for denne gruppen gratis. Habiliteringstjenestene har en viktig rolle når det gjelder samtale om sterilisering med den som har utviklingshemming.

ØKONOMI

Takket være støtten NFSS får fra Helsedirektoratet er økonomien god. Det gir oss muligheten til å kunne holde en lav konferanseavgift, og samtidig kunne engasjere dyktige og anerkjente foredragsholdere til vår årlige konferanse. Det er med på å gi et solid faglig løft og er inspirerende for deltakerne.

Nettverkets revisor for 2011 har som tidligere vært statsautorisert revisor Reidar Vanvik, Boks 108, 7601 Levanger. Han kan treffes på telefon 74 08 30 11 (www.vandvik.no)

Kommentar til regnskapet:

Regnskapet for 2011 viser et lite overskudd. Det har så lenge Nettverket har mottatt støtte fra Helsedirektoratet vært slik at dette overskuddet blir brukt til å betale det påfølgende årets konferanse. Dette overskuddet fungerer som en buffer inntil nye midler eventuelt blir tildelt. Vår årlige konferanse er lagt til mars hvert år – og eventuelle nye midler er som oftest ikke kommet inn på NFSS sin konto før en stund etter konferansen samme år. Det har av den grunn vært nødvendig for Nettverket å overføre det resterende beløpet til det påfølgende året.

Vi gjør oppmerksom på at underskrevet regnskap og Årsrapport for 2011 ettersendes pr. post

På vegne av styret i NFSS,

Vennlig hilsen

Torild M Breistein
Leder i NFSS

Vedlegg:

- Program for Nettverkskonferansen 2011 i Kristiansand
- Revidert regnskap 2011
- Årsmelding for NFSS 2011